

ข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์

*A Proposed Policy for Early Childhood Education
Management (ECEM) in Surin Province*

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รศ.ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ
กรรมการที่ปรึกษา: ผศ.ดร.ทวีชัย บุญเต็ม
ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย

โดย คณิง สายแก้ว

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จังหวัดสุรินทร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุรินทร์ เขต 1,2,3

สำนักบริหารงาน
การศึกษาเอกชน

สำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ

องค์การบริหาร
ส่วนตำบล

สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ

เทศบาล

ปัญหาการศึกษาปฐมวัย
ในจังหวัดสุรินทร์

ปัญหาการบริหาร จัดการ

- ขาดเอกภาพการจัดการ
- การบริการไม่ครอบคลุม
ทั้งเชิงปริมาณและ
คุณภาพ
- ขาดการประสานงาน
- มีคุณภาพมาตรฐาน
แตกต่างกัน
- ขาดการบูรณาการที่มี
ประสิทธิภาพ

- ขาดเอกภาพการจัดการ
- การบริการไม่ครอบคลุม
ทั้งเชิงปริมาณและ
คุณภาพ
- ขาดการประสานงาน
- มีคุณภาพมาตรฐาน
แตกต่างกัน
- ขาดการบูรณาการที่มี
ประสิทธิภาพ

ปัญหาเด็กปฐมวัย

- ปัญหาสุขภาพโภชนาการ
- ความยากจน
- ความขาดแคลน
- ขาดการดูแลสุขภาพ
อนามัย
- พัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์

- ปัญหาทุพโภชนาการ
- ความยากจน
- ความขาดแคลน
- ขาดการดูแลสุขภาพอนามัย
- พัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์

ปัญหาครู/ผู้บริหาร

- ครูจบสาขาอื่นไม่ใช่
การศึกษาปฐมวัย
- ครูและผู้บริหารขาด
ความรู้เรื่องหลักสูตร
การเรียนรู้การสอน การ
จัดประสบการณ์ การ
วัดผลประเมินผล
- ขาดการนิเทศ กำกับ
ติดตาม

- ครอบคลุมสาขาอื่นไม่ใช่การศึกษาปฐมวัย
- ครูและผู้บริหารขาดความรู้เรื่องหลักสูตร การเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การวัดผลประเมินผล
- ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม

ทางเลือก อนาคต

นโยบายสู่การปฏิบัติ แบบมีส่วนร่วม

- vision
- mission
- goal
- strategic
- indicator

- propriety
- feasibility
- congruity
- utility

ข้อเสนอเชิงนโยบายการ บริหารจัดการศึกษา ปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์

การบริหารแบบ มีส่วนร่วม

all for
education

พัฒนาศักยภาพ การบริหาร

- การบริหารโดย
ภาพรวม
- การบริหารวิชาการ
- การบริหารงานบุคคล
- การบริหารงาน
งบประมาณ
- การบริหารงานทั่วไป

ยุทธศาสตร์

school
based
management

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
ในจังหวัดสุรินทร์ ในองค์ประกอบด้าน วิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ
(mission) เป้าหมาย (goal) กลยุทธ์ (strategy) และตัวชี้วัด
(indicator) ของการบริหารโดยภาพรวม และในด้านการ
บริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงาน
งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

เชิงวิชาการ

- ได้รูปแบบการพัฒนาข้อเสนอ
เชิงนโยบายที่ยึดหลักการวิจัย
แบบผสมผสาน (mixed
methodology) และการได้ข้อมูล
ตามหลักการสามเส้า
(triangulation)
- เป็นการนำเสนอรูปแบบการวิจัย
เชิงนโยบายที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม
(participation) และ
หลักการบริหารเชิงบูรณาการ
(integrated management)
- ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่ผ่าน
กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อ
นำไปใช้เป็นแนวทางกำหนด
มาตรฐาน คุณภาพและ
ประสิทธิภาพการบริหารต่อไป

ประโยชน์ที่ คาดว่าจะ ได้รับ

ประยุกต์ใช้

- สถานศึกษาปฐมวัย สามารถ
นำแนวทางไปสู่การปฏิบัติ
เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ
มีมาตรฐานคุณภาพ
- สถานศึกษานำไปเป็น
แนวทางกำหนดนโยบาย
กระบวนการพัฒนา วางแผน
และตัดสินใจทั้งระดับ
นโยบาย และระดับปฏิบัติ
- ได้ข้อมูลสารสนเทศทางการ
บริหารการจัดการศึกษา
ปฐมวัยเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล
การจัดทำนโยบาย
สถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย (policy research) ซึ่งพัฒนาจากกรอบแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตนะ (2548) Oaks (2003) และ Tashakkori & Teddile (1998) ที่ยึดหลักการวิจัยแบบ **mixed methodology** เพื่อให้ได้ข้อมูลในการยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบายจากหลายแหล่งและหลักการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียระดับฐานราก (grass root stakeholders)

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท

การศึกษาเชิงสำรวจสภาพ
ปัจจุบันและแนวทางการ
แก้ปัญหาการบริหารจัด
การศึกษาปฐมวัยในจังหวัด
สุรินทร์

การอภิปราย
กลุ่มเป้าหมาย เพื่อ
วิเคราะห์ จุดแข็ง
จุดอ่อน โอกาส และสิ่ง
คุกคามของการบริหารจัดการ
การศึกษาปฐมวัยใน
จังหวัดสุรินทร์

การศึกษาพหุกรณี
สถานศึกษาดั้งแบบ
3 แห่ง

สังเคราะห์ผลการวิจัยทั้ง 3
แหล่ง เพื่อเป็นแนว
ทางการจัดทำเป็นร่าง
ข้อเสนอเชิงนโยบายการ
บริหารจัดการศึกษา
ปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์
ที่ประกอบด้วยวิสัยทัศน์
พันธกิจ เป้าหมาย
กลยุทธ์ และตัวชี้วัดใน
การบริหารโดยรวม การ
บริหารงานวิชาการ การ
บริหารงานบุคคล การ
บริหารงานงบประมาณ
และการบริหารงานทั่วไป

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาร่าง ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การสัมมนาเชิง
ปฏิบัติการ 2 ครั้ง
ประกอบด้วยผู้บริหาร
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
ต่างๆ ครู
คณะกรรมการ
สถานศึกษาและ
ศึกษานิเทศก์

การสัมมนาเชิง
ปฏิบัติการ
ประกอบด้วยผู้บริหาร
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
ต่างๆ ครู
คณะกรรมการ
สถานศึกษาและ
ศึกษานิเทศก์

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ผลการวิจัย

การประชาพิจารณ์
ประกอบด้วยผู้บริหาร
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
ต่างๆ ครู
คณะกรรมการ
สถานศึกษาและ
ศึกษานิเทศก์
ผู้ปกครอง นักศึกษา

ข้อมูลจากผลการวิจัยที่นำไปประกอบการพิจารณาการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ ด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ
สถานศึกษา 8 หน่วยงาน
345 คน ร้อยละ 90.78

เครื่องมือ

แบบสอบถาม 60 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรม SPSS
 $\bar{X}$, SD

ขั้นตอนที่ 1
การศึกษาบริบท

การศึกษาเชิงสำรวจ
Survey study

คุณภาพเครื่องมือ

ความตรง IOC = 1 ทุกรายการ
ความเที่ยง = 0.9262

ผลการศึกษา

จังหวัดสุรินทร์มีสภาพการบริหารการจัดการ
ศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

จุดประสงค์

วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และสิ่งคุกคาม การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ด้าน
การบริหารโดยภาพรวม การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงาน
งบประมาณ และ การบริหารงานทั่วไป

การดำเนินการอภิปราย

ดำเนินการอภิปราย 2 ครั้ง
ครั้งที่ 1 : 1 กันยายน 48
ครั้งที่ 2 : 15 กันยายน 48
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ขั้นตอนที่ 1
การศึกษาบริบท

การอภิปรายกลุ่ม
focus group discussion

ผู้ร่วมอภิปราย

ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วย
ผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ครูผู้สอน
คณะกรรมการสถานศึกษา
ศึกษานิเทศก์
ครั้งละ 12 คน รวม 24 คน

ผลการอภิปราย จุดเด่น จุดด้อย โอกาส สิ่งคุกคาม การบริหารโดยภาพรวม
การบริหารงานวิชาการ บุคคล งบประมาณและบริหารงานทั่วไป

จุดเด่น

จุดด้อย

โอกาส

สิ่งคุกคาม

ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ สิ่งคุกคาม ด้านการบริหารโดยภาพรวม

จุดแข็ง (S)

1. มีแผนโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน
2. บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ

กำหนดนโยบายและแผน

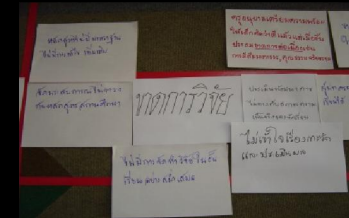

โอกาส (O)

1. สถานศึกษาสามารถดำเนินการบริหารงาน
วิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณและการ
บริหารทั่วไปได้อย่างอิสระ
2. สถานศึกษามีอิสระในการกำหนด
นโยบายและแผน กลยุทธ์
3. มีอิสระในการประสานความร่วมมือกับ
เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
4. มีทิศทางการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานการ
ประกันคุณภาพภายในและภายนอก
สถานศึกษาที่ชัดเจน

จุดอ่อน (W)

1. ขาดทีมงานที่เข้มแข็งในการวางแผนและกำหนดนโยบาย
2. ขาดการกำหนดแผนนโยบายระยะสั้นและระยะยาว
3. ขาดทิศทางในการกำหนดนโยบายของ
สถานศึกษา
4. เป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาขาดความ
ชัดเจน
5. ขาดข้อมูลการนำผลการประเมินมาปรับปรุงประสิทธิภาพ
การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
6. ขาดกระบวนการวิเคราะห์ระบบ แผน นโยบายที่ชัดเจน
7. ขาดมาตรฐานการปฏิบัติงาน
8. ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์การบริหารการศึกษาปฐมวัย
9. ขาดงบประมาณดำเนินการด้านการบริหาร

สิ่งคุกคาม (T)

1. สถานศึกษายังไม่สามารถนำผลการวิเคราะห์นโยบาย
และแผนมาพัฒนาปรับปรุงการบริหารให้บรรลุตาม
เป้าหมาย
2. สถานศึกษายังไม่สามารถปฏิบัติตามกรอบนโยบายได้
ครบถ้วน

ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ด้านการบริหารงานวิชาการ

จุดแข็ง (S)

1. มีการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย
2. มีการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ
3. มีการสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ
4. มีการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตร

โอกาส (O)

1. ได้รับความร่วมมือจากกับชุมชนท้องถิ่น
2. ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. มีการใช้สื่อนวัตกรรม TV , VCD มากขึ้น
4. ได้รับการยอมรับจากท้องถิ่น
5. มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

จุดอ่อน (W)

1. ขาดการสนับสนุนด้านสื่อ
2. ขาดการพัฒนาหลักสูตร
3. หลักสูตรสถานศึกษายังไม่มีมาตรฐาน
4. ผู้สอนขาดทักษะการจัดกิจกรรมการพัฒนา เด็กโดยองค์รวม
5. แหล่งเรียนรู้มีน้อย
6. ขาดการวิจัยในชั้นเรียน
7. ขาดเอกภาพ ทิศทาง บรรทัดฐานในการ ดำเนินงาน
8. ขาดการกำกับติดตาม ผู้นิเทศขาดความรู้ และข้อแนะนำที่เหมาะสม
9. กรณีสุนย์พัฒนาเด็กขาดการจัดทำหลักสูตร และการจัดประสบการณ์ ไม่ครบถ้วนตาม หลักสูตร

สิ่งคุกคาม (T)

1. ครูขาดความมั่นใจในการสร้างผลงานทางวิชาการ และการเข้าสู่ตำแหน่งวิทยฐานะ
2. แต่ละสถานศึกษาไม่มีบรรทัดฐานในการดำเนินงานด้านการศึกษาปฐมวัย
3. ขาดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กที่ชัดเจน
4. ความยากจนและการที่พ่อแม่ไม่ได้อยู่กับลูกที่บ้านทำให้เด็กขาดความรักความอบอุ่น
5. ฐขาดความรู้ในการจัดทำแฟ้มข้อมูลเด็ก
6. แหล่งเรียนรู้และข้อมูลเพื่อการศึกษาปฐมวัยในท้องถิ่นมีน้อย

ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ด้านการบริหารงานบุคคล

จุดแข็ง (S)

1. ครูมีประสบการณ์ที่ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
2. มีครูเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อพัฒนาเด็ก
3. ครูมีความรัก ความเข้าใจ และเอาใจใส่ต่อเด็กเป็นอย่างดี
4. ครูมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนมากขึ้น

โอกาส (O)

1. ผู้ปกครองมีความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยมากขึ้น
2. มีการส่งเสริมครูเข้าร่วมการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
3. มีการจัดทีมงานพัฒนาการศึกษาปฐมวัยร่วมกัน
4. ครูปฐมวัยมีโอกาสดูแลและพัฒนาตนเอง
5. กฎหมายเปิดโอกาสให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

จุดอ่อน (W)

1. ครูไม่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย
2. ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ทางการศึกษาปฐมวัย
3. ครูขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
4. ขาดนโยบายและโครงการพัฒนาครูในรอบปี
5. ขาดการแนะแนวและให้ความรู้กับผู้ปกครอง
6. ครูไม่เข้าใจและขาดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ครูปฐมวัย
7. ครูขาดทักษะและเทคนิคการสอน
8. ครูขาดการนิเทศติดตามผล
9. ศูนย์เด็กขาดกระบวนการคัดเลือก สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาปฐมวัย

สิ่งคุกคาม (T)

1. ขาดครูที่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย (ไม่มี ตำแหน่งบรรจุ)
2. บุคลากรมีภาระรับผิดชอบงานอื่นมาก
3. ขาดอัตราการบรรจุครูปฐมวัย
4. ครูศูนย์เด็กขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เงินเดือนน้อย ขาดสวัสดิการ
5. ไม่มีอัตราทดแทนจากครูเกษียณอายุราชการ
6. ให้ครูใกล้เคียง ครูขาดความรับผิดชอบมาสอนในระดับปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ด้านการบริหารงานงบประมาณ

จุดแข็ง (S)

1. มีงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล
2. มีการจัดสรรงบประมาณตามความสำคัญ จำเป็น ก่อน – หลัง

โอกาส (O)

1. ศูนย์พัฒนาเด็กที่อยู่ในเขตดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ
2. สถานศึกษาบางแห่งมีโอกาที่จะประสานความร่วมมือกับชุมชนในการสนับสนุน
3. กฎหมายเปิดโอกาสให้มีการลงทุนเพื่อการ ศึกษา
4. คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

จุดอ่อน (W)

1. งบประมาณที่ได้รับจากรัฐมีจำกัดและน้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินการจัดการศึกษา
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งไม่สนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. ขาดระบบการตรวจสอบติดตามการใช้จ่าย งบประมาณ
4. ขาดการวางแผนการใช้งบประมาณที่เป็นระบบ
5. ขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ
6. มีงบประมาณสนับสนุนค่อนข้างน้อย

สิ่งคุกคาม (T)

1. นโยบายการศึกษาปฐมวัยมิใช่การศึกษาภาคบังคับรัฐสนับสนุนงบประมาณน้อยกว่าการศึกษาภาคบังคับ
2. ขาดการระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการศึกษาปฐมวัย
3. สถานศึกษาขาดความรู้ในการจัดทำบัญชีงบประมาณที่เป็นระบบ

ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม ด้านการบริหารงานทั่วไป

จุดแข็ง (S)

1. มีการประชุมผู้ปกครองประจำปีทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและร่วมมือ
2. ผู้ปกครองที่อยู่ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนการศึกษา

โอกาส (O)

1. ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันดี มีการ พบปะกันได้ตลอดเวลา สามารถร่วมมือแก้ปัญหาเด็กได้
2. ผู้ปกครองและชุมชนพร้อมให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาถ้าได้รับการสร้างความเข้าใจ

จุดอ่อน (W)

1. สถานศึกษาขาดการสนับสนุนและ ประสานงาน กับองค์กร ชุมชน สังคมที่จัดการศึกษา
2. ศูนย์พัฒนาเด็กส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องเล่นสนาม สำหรับเด็กปฐมวัย หรือมีแต่ขาดความเหมาะสม และไม่ปลอดภัย
3. การประสานงานล่าช้า ขาดความเหมาะสม
4. งานธุรการยังไม่ได้มาตรฐาน
5. ศูนย์พัฒนาเด็กบางส่วนอาคารชำรุดไม่ปลอดภัย
6. สถานศึกษาดังกวดเขตพื้นที่การศึกษาบางส่วนและ ศูนย์พัฒนาเด็กส่วนมากมีห้องน้ำไม่เหมาะสมแล ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก
7. สถานศึกษาดังกวดเขตพื้นที่การศึกษาบางส่วนแล ศูนย์พัฒนาไม่มีอาหารว่างสำหรับเด็กทั้งช่วงเช้า และบ่าย
8. การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
9. ขาดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย
10. การพัฒนาสุขภาพอนามัยเด็กปฐมวัยยังไม่ได้ มาตรฐาน

สิ่งคุกคาม (T)

1. ผู้ปกครองไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ตนเองมอบ ภาระให้ครูและโรงเรียนและขาดการมีส่วนร่วม
2. เด็กในชนบทส่วนใหญ่มีได้อยู่กับบิดามารดาทำให้ เด็กขาดความอบอุ่น มีการพัฒนาล่าช้า
3. ขาดระบบเครือข่ายเพื่อประสานความร่วมมือ
4. ขาดการวิเคราะห์ระบบโครงสร้างการบริหาร และการกิจสถานศึกษา
5. ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการเตรียม ความพร้อม มุ่งเน้นให้เด็กอ่านออกเขียนได้
6. ขาดระบบการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อ การบริหารจัดการสถานศึกษา

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ใช้กระบวนการเลือกบนพื้นฐานของทฤษฎี (operational construct sampling) จากข้อมูล นักศึกษาปริญญาเอก 6 คน นักวิชาการ 3 คน ผู้บริหารและครู 5 คน ศึกษานิเทศก์ 5 คน ได้สถานศึกษา 6 แห่ง ที่มีความสอดคล้องตามเกณฑ์ 3 แห่ง

เครื่องมือ

- ใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in depth interview)
- แบบวิเคราะห์เอกสาร
- ทดลองใช้ 10 ราย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท

การศึกษาพหุกรณี Multi - case study

สถานศึกษาด้านแบบ

- สาธิตอนุบาลละอออุทิศ
- อนุบาลสามเสน
- จิตตเมตต์ (ปฐมวัย)

การเก็บรวบรวมข้อมูล (กค.- ฐค. 48)

- การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in depth interview)
- การสังเกตและการจดบันทึก (observation and field note)
- การวิเคราะห์เอกสาร (document analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

- วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ลงในแบบบันทึกข้อมูล ถอดเทป สรุปความ

การศึกษาเชิงสำรวจ

สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ
การศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์

การอภิปรายกลุ่มเป้าหมาย

เพื่อกำหนดจุดเด่น จุดด้อย โอกาส
และสิ่งคุกคามการบริหารจัด
การศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์

สรุป
สังเคราะห์
ข้อมูลจากการ
ศึกษา บริบท

การศึกษาพหุกรณี

สถานศึกษาต้นแบบ
การบริหารจัดการศึกษา
ปฐมวัยที่มีคุณภาพ
3 แห่ง

ร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบที่สำคัญ เพื่อนำมาพัฒนา
เป็นร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย

จุดประสงค์

เพื่อพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในองค์ประกอบด้าน
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด ของการบริหารโดยภาพรวม การบริหารงาน
วิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือประกอบการสัมมนา

- ผลการศึกษาเชิงสำรวจ
- ผลการอภิปรายกลุ่มเป้าหมาย
- ผลการศึกษาพหุกรณี
- ผลการสังเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาร่างข้อเสนอ เชิงนโยบาย

การดำเนินการสัมมนา

จัดสัมมนา 2 ครั้ง
ครั้งที่ 1 : 20 เมษายน 49
ครั้งที่ 2 : 21 เมษายน 49

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

- ผู้บริหารครั้งละ 4 คน
- ผู้ช่วยผู้บริหารครั้งละ 10 คน
- ผู้มีส่วนได้เสียครั้งละ 6 คน

ผลการสัมมนา

ได้สรุปร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย
การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ที่
พัฒนาปรับปรุงแล้ว

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ วันที่ 20 และวันที่ 21 เมษายน 2549

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ร่างข้อเสนอเชิง
นโยบายที่พัฒนา
ปรับปรุง

จุดประสงค์

เพื่อตรวจสอบร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในองค์ประกอบด้าน
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัด ของการบริหารโดยภาพรวม การบริหารงาน
วิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือประกอบการสัมมนา

- ผลการศึกษาเชิงสำรวจ
- ผลการอภิปรายกลุ่ม
- ผลการศึกษาพหุกรณี
- ผลการพัฒนาร่างข้อเสนอนโยบาย
ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบร่าง ข้อเสนอเชิงนโยบาย

การดำเนินการ

ดำเนินการตรวจสอบ 2 ขั้นตอน
ขั้นตอนที่ 1 การสัมมนาเชิง
ปฏิบัติการ (operational
seminar)
ขั้นตอนที่ 2 การประชาพิจารณ์
ผู้มีส่วนได้เสีย (public hearing
of stakeholders)

ผลการตรวจสอบ

ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการ
การศึกษาปฐมวัยที่มีความเหมาะสม
เป็นไปได้ มีสอดคล้อง และมีประโยชน์

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ Operational seminar 3 พฤษภาคม 2549

ผู้เข้าประชุม
26 คน

- ผู้บริหาร 8 คน
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ฝ่ายละ 3 คน รวม 12 คน
- ครูผู้สอน 2 คน
- คณะกรรมการสถานศึกษา 2 คน
- ศึกษานิเทศก์ 2 คน

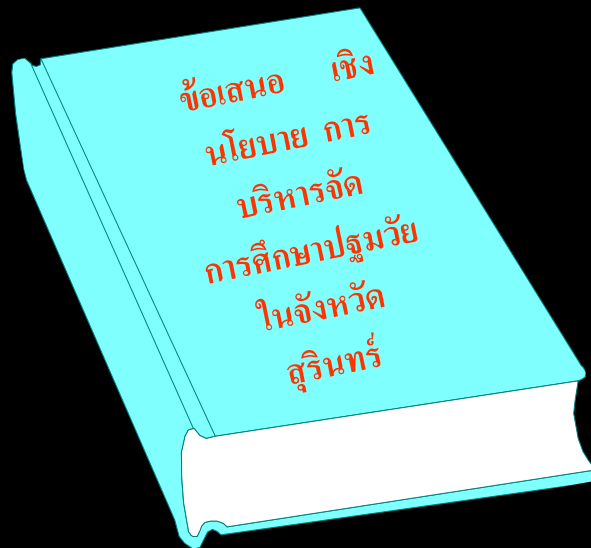
การประชาสัมพันธ์ผู้มีส่วนได้เสีย (Public hearing of stakeholders) 24 พฤษภาคม 2549

ผู้เข้าประชุม
120 คน

- ผู้บริหาร 4 คน
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 4 คน
- ผู้ช่วยฝ่ายบุคคล 7 คน
- ผู้ช่วยฝ่ายงบประมาณ 12 คน
- ผู้ช่วยฝ่ายบริหารทั่วไป 5 คน
- ครูผู้สอน 20 คน
- คณะกรรมการสถานศึกษา 4 คน
- ศึกษานิเทศก์ 2 คน
- นักศึกษาโปรแกรมปฐมวัย 13 คน
- ผู้ปกครองและผู้สนใจ 13 คน

การประชุมพิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดสุรินทร์ วันที่ 24 พฤษภาคม 2549

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการวิจัย

ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย
ในจังหวัดสุรินทร์ ในองค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ
เป้าหมาย กลยุทธ์และตัวชี้วัดของการบริหารโดยรวม การ
บริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงาน
งบประมาณและการบริหารงานทั่วไป ที่มีความเหมาะสม
สอดคล้องมีประโยชน์และมีความเป็นไปได้

วิสัยทัศน์

พันธกิจ

เป้าหมาย

กลยุทธ์

ตัวชี้วัด

ผลการวิจัย ด้าน วิสัยทัศน์

ภายในปี 2554 จังหวัดสุรินทร์จะเป็นจังหวัดชั้นนำในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นอย่างหลากหลายและทั่วถึง

ผลการวิจัย พันธกิจ

- 1) จัดระบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2) สร้างโอกาสให้เด็กกลุ่มเป้าหมายได้เข้าศึกษาในระดับปฐมวัยทุกคน
- 3) สร้างและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม และได้รับการเตรียมความพร้อมทางพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
- 4) สร้างเครือข่าย แหล่งการเรียนรู้ และระบบสารสนเทศในการจัดการศึกษาปฐมวัยของจังหวัดสุรินทร์ โดยความร่วมมือของทุกฝ่าย
- 5) สร้างความตระหนักให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- 6) ส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
- 7) พัฒนาบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องให้มีศักยภาพในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยรวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน และกำหนดเป้าหมายในการบริหารงานแต่ละด้าน

ผลการวิจัย เป้าหมาย

การบริหารโดยภาพรวม

เป้าหมายด้านการบริหาร โดยภาพรวม มุ่งพัฒนาจัดการศึกษา
ปฐมวัยโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการวิเคราะห์ตนเอง
ร่วมวางแผน กำหนดมาตรฐานให้เกิดความชัดเจน มีการจัดสรร
งบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวก มีการบริหารที่มอบหมายคณะ
บุคคลผ่านการวิเคราะห์ระบบและมีการนำผลการประเมินมาพัฒนา
ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของท้องถิ่น

มีกลยุทธ์ 13 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 36 ตัว

เป้าหมาย กลยุทธ์และตัวชี้วัดด้านการบริหารงานวิชาการ
ประกอบด้วย 7 งาน คือ

- 1) การเรียนการสอน
- 2) หลักสูตร
- 3) การประเมินผลการเรียน
- 4) สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้
- 5) การบริหารงานวิจัยและการพัฒนางานวิชาการ
- 6) การประกันคุณภาพ
- 7) การนิเทศติดตามผล

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ เป้าหมายด้านการเรียนการสอน 1

มุ่งพัฒนาการจัดเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการโดย
องค์รวม ทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา คุณธรรม
จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตลอดจนพัฒนาส่งเสริมทักษะ
การคิด ให้เด็กปฏิบัติและเรียนรู้วัฒนธรรมไทย

มีกลยุทธ์ 12 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 31 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ เป้าหมายด้านการเรียนการสอน 2

มุ่งพัฒนาคู่มือวิทยุให้สามารถจัดการเรียนการสอนแบบ
บูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 12 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ เป้าหมายด้านการพัฒนาหลักสูตร

มุ่งพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานระดับเดียวกัน แต่มีความหลากหลาย เน้นให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่น มีกระบวนการบริหารหลักสูตร มีการทบทวนปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะๆ เน้นให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร มีทักษะในการจัดประสบการณ์เป็นอย่างดีและ สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีกลยุทธ์ 14 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 35 ตัว

ผลการวิจัย

เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ

เป้าหมายด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

มุ่งพัฒนาให้สถานศึกษามีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนการสอน และเลือกใช้เครื่องมือประเมินผลพัฒนาการตามศักยภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องของเด็ก ปฐมวัยเป็นรายบุคคลโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

มีกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 19 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ เป้าหมายด้านการบริหารสื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

มุ่งพัฒนาให้สถานศึกษามีการผลิตสื่อ นวัตกรรมและจัดหาแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยโดยร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดหาสื่อที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านต่างๆ และสื่อที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

มีกลยุทธ์ 8 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 27 ตัว

ผลการวิจัย

เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ

เป้าหมายด้านการบริหารงานวิจัยและพัฒนางานวิชาการ

มุ่งพัฒนาและสนับสนุนให้ครูปฐมวัยสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยสถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียน การสอน ปัญหาผู้เรียน และร่วมกันแสวงหาวิธีแก้ปัญหา ตลอดจน สนับสนุนงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกและจัดให้มีเวทีเพื่อแสดง ผลงานของครู

มีกลยุทธ์ 6 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 17 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ

เป้าหมายด้านการบริหารงานประกันคุณภาพสถานศึกษา

มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานการประกัน
คุณภาพ โดยมีการจัดทำรายงานเสนอต่อสาธารณชนประจำปี มีการ
ประเมินภายนอกจาก สมศ. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประกัน
คุณภาพ และมีการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานโดยใช้วงจร PDCA

มีกลยุทธ์ 10 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 22 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานวิชาการ เป้าหมายด้านการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา

มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบและการดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีทีมพี่เลี้ยงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

มีกลยุทธ์ 6 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 19 ตัว

เป้าหมาย กลยุทธ์และตัวชี้วัดด้านการบริหารงานบุคคล
ประกอบด้วย 4 งาน คือ

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) การสรรหาและคัดเลือกกรุปฐมวัย
- 3) กระบวนการพัฒนาบุคลากร
- 4) โครงสร้างการบริหารและการชำระรักษากุคลากร

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานบุคคล เป้าหมายด้านการวางแผนอัตรากำลัง 1

มุ่งพัฒนาให้มีการวางแผนอัตรากำลังครูปฐมวัยในเขตพื้นที่
การศึกษา และหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย

มีกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 5 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานบุคคล เป้าหมายด้านการวางแผนอัตรากำลัง 2

มุ่งพัฒนาบุคลากรโดยกำหนดนโยบายให้ครูปฐมวัยได้สอนตรงตาม
วุฒิที่สำเร็จการศึกษา

มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 7 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานบุคคล เป้าหมายด้านการสรรหาและคัดเลือกครูปฐมวัย

มุ่งพัฒนา และสรรหาครูปฐมวัย บุคลากร โดยมีระบบการสรรหา และคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีเจตคติตรงตาม
สายงาน สามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มีกลยุทธ์ 6 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 12 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานบุคคล เป้าหมายด้านกระบวนการพัฒนาบุคลากร

มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการศึกษาปฐมวัย โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของครู มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนา เสริมสร้างจิตสำนึก และสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร มีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

มีกลยุทธ์ 19 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 47 ตัว

ผลการวิจัย เป้าหมาย

การบริหารงานบุคคล

เป้าหมายด้านโครงสร้างการบริหารและการธำรงรักษาบุคลากร

มุ่งพัฒนาโครงสร้างการบริหารและการธำรงรักษาบุคลากร โดยส่งเสริมให้ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ มีการจัดสวัสดิการ กระบวนการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงาน ให้ครูมีโอกาส มีส่วนร่วมในการบริหาร มีการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือและพัฒนาครู

มีกลยุทธ์ 11 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 26 ตัว

เป้าหมาย กลยุทธ์และตัวชี้วัด ด้านการบริหารงาน
งบประมาณ ประกอบด้วย 3 งาน คือ

- 1) การวิเคราะห์และการจัดเสนองบประมาณ
- 2) การบริหารและการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 3) ระบบติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณ

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานงบประมาณ เป้าหมายด้านการวิเคราะห์และการจัดสรรงบประมาณ

มุ่งพัฒนาการวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณ โดยส่งเสริมให้
สถานศึกษามีการวิเคราะห์นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การระดม
ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาปฐมวัยตามโครงสร้าง มุ่งเน้นผลงาน
และตรวจสอบการใช้งบประมาณที่เป็นระบบ

มีกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 15 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานงบประมาณ

เป้าหมายด้านระบบการบริหารและการเบิกจ่ายงบประมาณ

มุ่งพัฒนาระบบการบริหารและการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาบริหารการเงิน บัญชีที่เป็นระบบตามแผน มีคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนงบประมาณ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การใช้จ่ายงบประมาณ

มีกลยุทธ์ 9 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 22 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานงบประมาณ

เป้าหมายด้านระบบติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณ

มุ่งพัฒนาระบบติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ โดยส่งเสริมให้สถานศึกษานำระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแบบมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการโดยยึดระเบียบและประหยัด

มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 13 ตัว

เป้าหมาย

กลยุทธ์และตัวชี้วัดด้านการบริหารงานทั่วไป

เป้าหมาย กลยุทธ์และตัวชี้วัดด้านการบริหารงานทั่วไป
ประกอบด้วย 5 งาน คือ

- 1) โครงสร้างและภารกิจการดำเนินงาน
- 2) การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 3) การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา
- 4) การบริหารงานธุรการ
- 5) การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานทั่วไป

เป้าหมายด้านโครงสร้างและภารกิจการดำเนินงานของสถานศึกษา

มุ่งพัฒนาโครงสร้างและภารกิจการดำเนินงานของ
สถานศึกษา โดยมีการวิเคราะห์โครงสร้าง มีการนำเทคโนโลยีมา
ใช้ในการบริหารจัดการระเบียบการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์
เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณชน

มีกลยุทธ์ 11 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 28 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานทั่วไป

เป้าหมายด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา

มุ่งพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดย
สถานศึกษาจัดหาวัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมตามเกณฑ์
มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียน
ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและ
สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและหน่วยการเรียนรู้

มีกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 16 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานทั่วไป เป้าหมายด้านการประชาสัมพันธ์

มุ่งพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน
ได้รับความรู้ ความเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมีวิธีการที่
หลากหลาย เพื่อประสานความร่วมมือ เผยแพร่ข้อมูล นำเสนอ
ผลงานการจัดการศึกษาและการใช้ใช้งบประมาณของสถานศึกษา

มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 12 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานทั่วไป เป้าหมายด้านการบริหารงานธุรการ

มุ่งพัฒนางานด้านการบริหารงานธุรการ โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน มีระบบจัดเก็บที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัว

มีกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 15 ตัว

ผลการวิจัย
เป้าหมาย

การบริหารงานทั่วไป

เป้าหมายด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

มุ่งพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษาปฐมวัย
ในการใช้เป็นฐานข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน สอดคล้องสัมพันธ์
กับฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา สะดวกในการนำมาใช้และ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้

มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ และตัวชี้วัด 8 ตัว

ตัวชี้วัด

มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม ตรวจสอบได้ ติดตาม
ประเมินผลได้ และแสดงให้เห็นความสำเร็จของนโยบาย มี 5
ลักษณะคือ

- มีการวางแผน
- มีโครงการที่เกี่ยวข้อง
- มีการประเมินโครงการ / กิจกรรม
- มีการนำผลการประเมินไปใช้
- การมีส่วนร่วมในแผนงานโครงการ

การอภิปรายผล

1. ประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย
2. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. ประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย

หลักการ 2 ประการ

หลักการวิจัยแบบผสม Mixed Metrology.

จากข้อมูลหลายแหล่ง ในขั้นตอนที่ 1

- ◎ survey study.
- ◎ focus group discussion.
- ◎ multi - case study 3 แห่ง

หลักการมีส่วนร่วม Participation

จากบุคคลในระดับฐานราก(grass root stakeholders) ในขั้นตอนที่ 2 และ ขั้นตอนที่ 3 จากผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้ปกครอง นักศึกษา

หลักการมีส่วนร่วม

- ◉ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา : การมีส่วนร่วมจากฐานราก
- ◉ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : มองปัญหาเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน
- ◉ หลักการจัดการแบบเน้นความร่วมมือ (collaborative management.)
- ◉ site / school based management.
- ◉ integrated management.
- ◉ bottom – up approach
- ◉ knowledge management : tacit knowledge
- ◉ empowered / decentralized approach

2. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบาย

ด้านความครอบคลุมองค์ประกอบ

- พรบ. : การกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา
- หลักการเชิงระบบ (system approach)
- หลักการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม (total quality management)
- หลักการบริหาร โดยองค์รวม (holistic approach)
- ครอบคลุมองค์ประกอบนโยบาย

“— ข้อเสนอเชิงนโยบายมีกลยุทธ์ที่ชัดเจน ครอบคลุมบริหารทุกด้าน ช่วยให้สถานศึกษามีทิศทางการก้าวเดิน การบริหารมีความชัดเจนขึ้น เหมาะสมสอดคล้องกับการตรวจประเมินและการประกันคุณภาพ ตัวชี้วัด ช่วยให้ผมสามารถตรวจติดตามการทำงานและความสำเร็จของการบริหาร ได้ดีขึ้น...”

(ผู้ร่วมสัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2549)

2. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอ เชิงนโยบาย

ด้านความสอดคล้อง
กับบริบท

- เกิดจากพื้นฐานสภาพความเป็นจริงของบริบทจังหวัดสุรินทร์
- ผ่านกระบวนการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในการพัฒนา และตรวจสอบนโยบาย
- ผ่านการยืนยันข้อเสนอนโยบายจากการประชาพิจารณ์

เกณฑ์การตรวจสอบ

- ความเหมาะสม (propriety) : การได้มา ครอบคลุมพันธกิจ การใช้สำนวน การจัดกลุ่ม การจัดลำดับ
- ความสอดคล้อง (congruity) : นโยบายชาติ บริบทสังคม ความสอดคล้องในองค์ประกอบ
- ความมีประโยชน์ (utility) : ผลดีที่เกิดกับหน่วยงาน องค์กร
- ความเป็นไปได้ (feasibility) : การนำไปปฏิบัติ ทรัพยากร ภาวะความเสี่ยงระเบียบกฎหมาย

2. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอ เชิงนโยบาย

ด้านความท้าทาย
ของวิสัยทัศน์ร่วม

- ◉ ทฤษฎีการพัฒนาคุณภาพแบบก้าวกระโดด (Six Sigma) ของวิโรจน์ สารรัตน์, 2548
- ◉ ทฤษฎีการจูงใจเชิงเนื้อหา (Content models) ของ Mc Clelland.
- ◉ ทฤษฎี ERG ของ Alderfer
- ◉ ทฤษฎีปัจจัยจูงใจ Herzberg : ส่วนความสำเร็จ การยอมรับ
- ◉ ทฤษฎี Maslow : ความต้องการความสำเร็จ
- ◉ ทฤษฎีแรงจูงใจเชิงกระบวนการ : Process models.
- ◉ ทฤษฎีการกำหนดจุดมุ่งหมาย (Goal setting theory)
- ◉ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic leadership)

2. ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอ เชิงนโยบาย

ด้านความชัดเจน
ของตัวชี้วัด
เพื่อการปฏิบัติ

- กลยุทธ์แต่ละด้านมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน สอดคล้องเหมาะสม มีประโยชน์และเป็นไปได้
- ตัวชี้วัดแต่ละตัว สามารถตรวจสอบได้ ติดตามประเมินผลได้เป็นรูปธรรม
- บ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการ ชัดเจนเพียงพอ
- เป็นกรอบแนวคิด การประกันคุณภาพภายใน ภายนอก
- สะท้อนสภาพการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ
(full quality capacity)

ข้อเสนอแนะในการนำผล การวิจัยสู่การปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- หน่วยงานที่จัดการศึกษาปฐมวัย ควรนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปพัฒนาเป็นแนวทางกำหนดนโยบาย วางแผนการตัดสินใจในระดับปฏิบัติ
- การนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปปฏิบัติ ควรปรับทิศทางใหม่ภายใต้จุดเด่นจุดด้อย โอกาสและข้อจำกัดของสถานศึกษาแต่ละแห่ง
- การนำนโยบายสู่การปฏิบัติควรเลือกกลยุทธ์ที่ทำให้เป้าหมายบรรลุผลมากที่สุดก่อน กลยุทธ์ที่ซับซ้อนควรทำในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

ข้อเสนอแนะในการ ทำวิจัยครั้งต่อไป

- ๐ ควรทำวิจัยเพื่อ แก้ปัญหาหรือพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ จากผลการวิจัยครั้งนี้ โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research)
- ๐ ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งจาก ผลการวิจัยครั้งนี้ โดยวิธีการวิจัยเชิงพัฒนา (research and development)
- ๐ ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาผลนำข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติโดยการวิจัยเชิงประเมินผล (evaluative research)
- ๐ ควรทำวิจัยในประเด็นที่เป็นปัญหาหรือในทุกประเด็นเมื่อระยะเวลาผ่านไปช่วงเวลาหนึ่ง 3 ปี / 5 ปี / 10 ปี โดยวิธีวิจัยเชิงนโยบาย (policy research)
- ๐ ควรทำวิจัยเพื่อทำนายหรือกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้าที่เน้นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในลักษณะการวิจัยเชิงอนาคต (futuristic research)แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในระดับฐานราก (grounded or grass root)

กราบขอขอบคุณ

คณิง สายแก้ว e-mail : kanoung_s@hotmail.com